

Videre må det påregnes, at der også i andre henseender stilles store krav til statskassen om øgede udgifter til en række formål. Tilbageholdenhed i de offentlige investeringer vil dog fortsat være nødvendig.

Mellem disse forhold er der en nøje sammenhæng, og den problemkreds, der foreligger for regeringen og folketinget, samler sig således om to centrale områder: statsbudgettet og hermed finanspolitikken på den ene side og indkomstudviklingen på den anden side.

En konkret vurdering af de statsfinansielle udsigter for det kommende finansår vil foreligge, når finansministeren i slutningen af november måned fremsætter finanslovsforslaget.

Det netop offentliggjorte statsregnskab for 1963-64 viser imidlertid, at de samlede udgifter er blevet noget mindre end de bevillinger, der blev givet, og mindre end de skøn over udgifterne, der lå til grund for budgettet. Også for indeværende finansår kan det påregnes, at udgifterne holdes inden for de i budgettet fastlagte rammer, og der kan regnes med et overskud af mindst samme størrelse som budgetteret.

Dette resultat er fremgået af en stigning såvel i statens udgifter som i indtægterne i forhold til det foregående finansår. Der er næppe udsigt til, at udgiftsstigningen kan blive mindre i det kommende finansår. Alene på budgettets store lovbestemte udgiftsposter, hvorunder især kan nævnes folke- og invalidepension m. v., tilskud til folkeskolen, sygehuse, de kommende vejudgifter, må påregnes en udgiftsstigning på omkring en halv milliard kr. En del af denne stigning skyldes ny lovgivning bl. a. vedrørende fuld folkepension. Hertil kommer en merudgift i 1965-66 på godt 200 mill. kr., hvis januarpristallet udløser en dyrtidsportion, altså en samlet udgiftsstigning alene på disse poster på omkring 700 mill. kr.

Hvad de ikke lovbestemte udgifter angår, skal der ikke på dette tidspunkt træffes bindende afgørelse. Der foreligger her en række spørgsmål, som regeringen vil tage stilling til, når den i løbet af de kommende uger udarbejder finanslovsforslaget. Må jeg på dette sted erindre om, at der under valgkampagnen fra så godt som alle sider har været fremført krav om øget offentlig indsats på en række områder. Det drejer sig om uddannelsen i alle dens led og i tilslutning hertil ønsket om kollegiebyggeri og om øget støtte til de unge gennem uddannelsesfonden. Det drejer sig om forskning. Det drejer sig om løsningen af vore trafikproblemer og gennemførelsen af de store broprojekter. Det drejer sig om sundhedsvæsenet og den sociale forsyning: sygehuse, plejehjem og særfororgsinstitutioner.

Regeringen er enig i, at der her foreligger en række samfundsmæssigt betydningsfulde opgaver; men af hensyn til den økonomiske balance, som er den nødvendige forudsætning for fortsat fremgang, vil disse opgaver ikke kunne løses på én gang.

Vi har i dag nået en så høj beskæftigelse og en så høj levestandard, at den økonomiske kapacitet er anspændt. Selv om vi regnede med gunstige internationale konjunkturer også i 1965, og selv om en fortsat produktivitet fremgang på omkring 3 pct. pr. år ville være mulig, skal der vises forsigtighed såvel med hensyn til forbrugets og indkomsternes vækst som med hensyn til de offentlige investeringer. Regeringen vil på denne baggrund underkaste finanslovsforslaget en særdeles kritisk gennemgang og søge udgiftsstigningerne holdt inden for de snævrere mulige grænser. Dette indbefatter også det offentlige bygge- og anlægsbudget.

På boligbyggeriets område må der for hele landet påregnes igangsat ca. 40.000